

บันทึก

เรื่อง องค์การสะพานปลาขอหารือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

องค์การสะพานปลาได้มีหนังสือ ที่ กษ ๑๗๗๐/๑๖๑๐ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอหารือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ในประเด็นปัญหารวม ๔ ประเด็น ดังนี้

๑) กรณีบุคคลภายนอกฟ้ององค์การสะพานปลา คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล ซึ่งองค์การสะพานปลาตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง และคณะกรรมการฯ มีความเห็นให้รอผลการพิจารณาของศาลก่อน แล้วจึงตั้งคณะกรรมการหาตัวผู้รับผิดชอบทางละเมิด องค์การสะพานปลาจำเป็นต้องรอผลการพิจารณาของศาลก่อนหรือไม่ หรือควรดำเนินการอย่างไร

๒) กรณีที่เจ้าหน้าที่จะต้องรับผิดชอบตามความเห็นของคณะกรรมการหาตัวผู้รับผิดชอบทางละเมิด องค์การสะพานปลาจะสามารถฟ้องให้เจ้าหน้าที่ชดเชยในระหว่างดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ได้หรือไม่

๓) กรณีที่เจ้าหน้าที่ซึ่งต้องรับผิดชอบทางละเมิดยินยอมรับสภาพหนี้ และผ่อนชำระค่าเสียหาย ในกรณีนี้องค์การสะพานปลาจะต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณาอีกหรือไม่

๔) กรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งการไม่อยู่ มีการกิจไปดูลานต่างประเทศ และในขณะนั้นคณะกรรมการหาตัวผู้รับผิดชอบทางละเมิด ได้รายงานผลการสอบสวนต่อผู้มีอำนาจสั่งการ องค์การสะพานปลาอยากทราบว่าผู้รักษากาแทนผู้มีอำนาจสั่งการ สามารถสั่งการได้หรือไม่ และจะถือว่าหน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดนั้นหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนองค์การสะพานปลาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ประเด็นที่หนึ่ง ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากคำชี้แจงของผู้แทนองค์การสะพานปลาว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอกอันทามัน คอนสตรัคชั่น ๑๙๙๗ ผู้รับเหมาก่อสร้างเชื่อมกันดินและบ่อบำบัดน้ำเสียที่ทำเทียบเรือประมงนครศรีธรรมราช ได้ฟ้ององค์การสะพานปลาและนายสมบุรณ์ ทิพย์รัตน์ เจ้าหน้าที่ขององค์การสะพานปลาต่อศาลจังหวัดปากพนัง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้รับหนังสือของห้างฯ ที่ขอขยายระยะเวลาการก่อสร้างแล้ว แต่เจ้าหน้าที่ไม่นำเสนอให้ องค์การสะพานปลาพิจารณาเป็นเหตุให้ห้างฯ ไม่ได้รับการพิจารณาให้ขยายระยะเวลาการก่อสร้าง และองค์การสะพานปลาได้หักเงินค่าปรับที่ห้างฯ ได้ปฏิบัติงานล่าช้า ห้างฯ จึงฟ้องคดีต่อศาลเรียกค่าเสียหายและดอกเบี้ย ผู้อำนวยการองค์การสะพานปลาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

เบื้องต้นแล้ว คณะกรรมการดังกล่าวมีความเห็นว่าองค์การสะพานปลายังไม่ได้รับความเสียหายสมควรรอผลการพิจารณาของศาลก่อนแล้วจึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ อย่างไรก็ตามผู้อำนวยความสะดวกการองค์การสะพานปลาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ แล้ว องค์การสะพานปลาจึงขอหารือว่ากรณีดังกล่าวองค์การสะพานปลาจำเป็นต้องรอผลการพิจารณาของศาลก่อนหรือไม่ หรือสมควรดำเนินการอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาประเด็นปัญหาดังกล่าวแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด เอกอันทามัน คอนสตรัคชั่น ๑๙๙๗ ได้ฟ้ององค์การสะพานปลาและเจ้าหน้าที่ต่อศาลจังหวัดปากพนังแล้ว และผู้อำนวยความสะดวกการสะพานปลาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดขึ้นตามข้อ ๓๕<sup>๑</sup> แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว นั้น ในชั้นนี้ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และผู้อำนวยความสะดวกการสะพานปลามีหน้าที่ต้องพิจารณาว่าความเสียหายตามที่อ้างฯ กล่าวอ้างนั้นเกิดจากเจ้าหน้าที่ได้กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่มิได้กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ดำเนินการตามข้อ ๓๖<sup>๒</sup> แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นเข้ามาเป็นคู่ความในคดี แต่ในกรณีที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ดำเนินการตามข้อ ๓๗<sup>๓</sup> แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีโอกาสรื้อถอนจากการเป็นคู่ความในคดี สำหรับในส่วนที่ว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่เป็นการกระทำละเมิดหรือไม่ จำนวนค่าสินไหมทดแทนที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้เป็นจำนวนเท่าใด ในชั้นนี้ให้รอผลการพิจารณาของศาลก่อน หากในที่สุดองค์การสะพานปลาต้องรับผิดชอบต่อห้างฯ ตามคำพิพากษาของศาลแล้ว ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่จะมีหรือไม่ เพียงใด เป็นกรณีที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

<sup>๑</sup> ข้อ ๓๕ ในกรณีที่ผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาล ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการโดยไม่ชักช้าเว้นแต่จะได้มีการตั้งคณะกรรมการดังกล่าวไว้แล้ว และให้ประสานงานกับสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อเตรียมการต่อสู้คดีต่อไป พร้อมทั้งรายงานให้กระทรวงการคลังทราบและปฏิบัติตามที่ได้รับคำแนะนำจากกระทรวงการคลัง

<sup>๒</sup> ข้อ ๓๖ ถ้าผู้แต่งตั้งเห็นว่าความเสียหายเกิดจากเจ้าหน้าที่มิได้กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่หรือเมื่อได้ฟังความเห็นของคณะกรรมการหรือได้รับทราบผลการพิจารณาของกระทรวงการคลังแล้ว เห็นว่าความเสียหายเกิดจากเจ้าหน้าที่มิได้กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เรียกเจ้าหน้าที่ผู้นั้นเข้ามาเป็นคู่ความในคดีด้วย

<sup>๓</sup> ข้อ ๓๗ ถ้าผลการพิจารณาของผู้แต่งตั้งยุติเป็นที่สุดว่า ความเสียหายเกิดจากเจ้าหน้าที่ได้กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ จะต้องไม่มีการเรียกเจ้าหน้าที่เข้ามาเป็นคู่ความในคดี แต่ถ้าผู้เสียหายได้ฟ้องเจ้าหน้าที่ต่อศาลก่อนแล้วหรือมีการเรียกเจ้าหน้าที่เข้ามาเป็นคู่ความในคดีก่อนแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งแจ้งผลการพิจารณาให้พนักงานอัยการเพื่อแถลงต่อศาล เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีโอกาสรื้อถอนจากการเป็นคู่ความในคดี และขอให้พนักงานอัยการช่วยเหลือทางคดีแก่เจ้าหน้าที่ในระหว่างนั้นด้วย

และผู้อำนวยการองค์การสะพานปลาจะต้องพิจารณาในภายหลังว่าจะมีการไต่เบี่ยงหรือไม่ หรือจะไต่เบี่ยงให้ชัดใช้เพียงใดต่อไปตามข้อ ๓๘<sup>๔</sup> แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

๒. ประเด็นที่สอง ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากคำชี้แจงของผู้แทนองค์การสะพานปลาว่า องค์การสะพานปลาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยมีหนังสือ ที่ ๒๑๐๑๐๓/๕๒๙ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๒ เรียกให้องค์การสะพานปลาจ่ายเงินชดเชยการจำหน่ายน้ำมันโครงการช่วยเหลือชาวประมงตามสัญญาซื้อขายน้ำมันดีเซลในกรณีที่องค์การสะพานปลาไม่สามารถนำส่งคูปองให้กรมประมงแทนการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยได้ครบถ้วนตามปริมาณการสั่งซื้อน้ำมัน โดยจะต้องชัดใช้ในอัตราลิตรละ ๐.๙๗ บาท ในจำนวนน้ำมันที่เกินจำนวนคูปองไปทั้งสิ้น ๒๕๗,๘๐๐ ลิตร เป็นเงินจำนวน ๒๕๐,๓๖๖ บาท ซึ่งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าวคือ นายชัยยุทธ ถมกระจำง ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๖ ในฐานะผู้จัดการท่าเทียบเรือประมงสตูล ซึ่งเป็นผู้สั่งซื้อน้ำมันเกินจำนวนคูปองจนเกิดความเสียหายดังกล่าว ผู้อำนวยการองค์การสะพานปลาวินิจฉัยตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และได้ส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณาต่อไปแล้ว จากข้อเท็จจริงดังกล่าว องค์การสะพานปลาจึงขอหารือว่า หากกระทรวงการคลังเห็นชอบด้วยกับความเห็นขององค์การสะพานปลา แต่เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบไม่ยินยอมชดเชยค่าสินไหมทดแทน องค์การสะพานปลาจะมีวิธีการบังคับอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาประเด็นปัญหาดังกล่าวแล้วเห็นว่า ในกรณีที่กระทรวงการคลังเห็นชอบด้วยกับองค์การสะพานปลาในการให้เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบทางละเมิด แต่เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบไม่ยินยอมชดเชยค่าสินไหมทดแทน องค์การสะพานปลาจะมีวิธีการบังคับอย่างไร นั้น เห็นว่า ในกรณีที่การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่เป็นการกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่และได้กระทำไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง องค์การสะพานปลามีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินตามมาตรา ๑๒<sup>๕</sup> แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ คำสั่งดังกล่าวถือเป็นคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินหากถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน องค์การสะพานปลาอาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อ

<sup>๔</sup> ข้อ ๓๘ ในกรณีหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่นั้น ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่จะมีหรือไม่และเพียงใด เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐจะพิจารณาไต่เบี่ยงเอาจากเจ้าหน้าที่ในภายหลัง ซึ่งคณะกรรมการ ผู้แต่งตั้ง และกระทรวงการคลัง แล้วแต่กรณี ต้องพิจารณาด้วยว่าจะมีการไต่เบี่ยงหรือไม่ หรือจะไต่เบี่ยงให้ชัดใช้เพียงใด และให้แนบข้อ ๒๒ ถึงข้อ ๒๙ มาใช้บังคับกับการชัดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหาย โดยอนุโลม

<sup>๕</sup> มาตรา ๑๒ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๘ หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด

ชำระเงินให้ครบถ้วนได้ตามมาตรา ๕๗<sup>๖</sup> แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่ในกรณีที่การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่มีใช้การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่นั้น มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง<sup>๗</sup> แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ยอมชำระ องค์การสะพานปลาต้องดำเนินการฟ้องคดีต่อศาล ซึ่งประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วในเรื่องเสรีที่ ๓๐๗/๒๕๔๑<sup>๘</sup>

๓. ประเด็นที่สาม ที่ว่า กรณีเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบรับสภาพหนี้และขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทน องค์การสะพานปลาจะต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณาอีกหรือไม่ นั้น เห็นว่า การรับสภาพหนี้และการขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนจะกระทำได้อีกเมื่อทราบจำนวนค่าสินไหมทดแทน และทราบตัวเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบเป็นที่แน่นอนแล้ว กรณีเจ้าหน้าที่ขององค์การสะพานปลากระทำละเมิดต่อองค์การสะพานปลาตามหมวด ๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี<sup>๙</sup> นั้น องค์การสะพานปลาจะแจ้งคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบได้ก็ต่อเมื่อกระทรวงการคลังได้พิจารณาเรื่องนั้นเสร็จแล้ว ตามข้อ ๑๘<sup>๑๐</sup> แห่งระเบียบสำนัก

<sup>๖</sup> มาตรา ๕๗ คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระ โดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน

วิธีการยึด การอายัดและการขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

<sup>๗</sup> มาตรา ๑๐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ฯลฯ

ฯลฯ

<sup>๘</sup> ผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่งพร้อมหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๖๐๑/๔๘๑ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๑

<sup>๑๐</sup> ข้อ ๑๘ เมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาเสร็จแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และแจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ แต่ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายเป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้กำกับดูแลหรือควบคุมหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นวินิจฉัยสั่งการให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวปฏิบัติตามที่เห็นว่าถูกต้อง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายตามวรรคหนึ่งสั่งการตามความเห็นของกระทรวงการคลังให้ผู้แต่งตั้งดำเนินการเพื่อออกคำสั่งให้ชำระค่าสินไหมทดแทนหรือฟ้องคดีต่อศาลอย่าให้ขาดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้แต่งตั้งแจ้งคำสั่งให้ผู้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนทราบ

นายกรัฐมนตรีฯ นอกจากนั้น การขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนตามข้อ ๒๕<sup>๙๐</sup> แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ถือเป็นการขยายระยะเวลาชำระหนี้จึงเป็นการประนีประนอมยอมความซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังก่อนตามข้อ ๒๘<sup>๙๑</sup> แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ซึ่งประเด็นปัญหาทำนองเดียวกันนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วในเรื่องเสร็จ ที่ ๘๔๕/๒๕๔๒<sup>๙๒</sup> ส่วนกรณีเจ้าหน้าที่ขององค์การสะพานปลากระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกตามหมวด ๒ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ นั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งกำกับดูแลองค์การสะพานปลาจะเป็นผู้ทำหน้าที่แทนกระทรวงการคลังตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๔/ว ๒๓๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๙

๔. ประเด็นที่สี่ ที่ว่า กรณีผู้อำนวยการองค์การสะพานปลาไม่อยู่เพราะไปต่างประเทศ ผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การสะพานปลาจะมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการได้หรือไม่ และจะถือว่าองค์การสะพานปลารู้ถึงการละเมิดนั้นหรือไม่ อย่างไร นั้น เห็นว่า ข้อ ๔<sup>๙๓</sup> แห่งข้อบังคับองค์การสะพานปลาว่าด้วยระเบียบบริหารและแบ่งส่วนงาน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๓ กำหนดว่า ในกรณีผู้อำนวยการไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ รองผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ประกอบกับคำสั่งองค์การสะพานปลา ที่ ๒๙/๒๕๔๓ เรื่อง มอบหมายให้รองผู้อำนวยการปฏิบัติงานแทนผู้อำนวยการ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ได้กำหนดเรื่องการรักษาการแทนไว้โดยให้รองผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการและรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารรักษาการแทนตามลำดับ ดังนั้น ผู้รักษาการแทนย่อมมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการได้ และหากในรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบได้ระบุเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไว้ ย่อมถือได้ว่าองค์การสะพานปลาได้รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัว

<sup>๙๐</sup> ข้อ ๒๕ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบและขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนไม่ว่าจะเกิดขึ้นในชั้นตอนใด ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายกำหนดจำนวนเงินที่ขอผ่อนชำระนั้นตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงรายได้ ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพตามฐานานุรูปของเจ้าหน้าที่ ความรับผิดชอบที่บุคคลนั้นมีอยู่ตามกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี และพฤติการณ์แห่งกรณีแห่งกรณีประกอบด้วย

ในการให้ผ่อนชำระ ต้องจัดให้มีผู้ค้ำประกัน และในกรณีที่เห็นสมควรจะให้วางหลักประกันด้วยก็ได้

<sup>๙๑</sup> ข้อ ๒๘ การประนีประนอมยอมความไม่ว่าจะเกิดขึ้นในชั้นตอนใดต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังก่อน เว้นแต่กระทรวงการคลังจะประกาศกำหนดเป็นอย่างอื่น

<sup>๙๒</sup> บันทึก เรื่อง การผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (กรณีสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติขอหารือ เรื่อง การประนีประนอมยอมความและการขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทน) ส่งพร้อมหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๖๐๖/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๒

<sup>๙๓</sup> ข้อ ๔ การบริหารกิจการองค์การสะพานปลา ผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖ ในกรณีผู้อำนวยการไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ รองผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน

เจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้คำสินไหมทดแทนแล้ว ตามนัยมาตรา ๑๐ วรรคสอง<sup>๑๔</sup> แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์  
(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)  
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา  
ธันวาคม ๒๕๕๓

---

<sup>๑๔</sup> มาตรา ๑๐ ๖ล๖

๖ล๖

สิทธิเรียกร้องคำสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้คำสินไหมทดแทนและกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด ให้สิทธิเรียกร้องคำสินไหมทดแทนนั้นมีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง